

Valtuustoaloite, Siun sote 10.6.2021 Nepsy-lasten ja -nuorten hoidon vaikea tilanne

Olemme saaneet huolestuneilta nepsy-lasten ja nuorten vanhemmilta useita yhteydenottoja kevään aikana. Laki takaa hoidon ja kuntoutuksen, mutta Siun sotessa näitä palveluja eivät kaikki tarvitsevat tasapuolisesti saa. Vanhemmat ovat tehneet kanteluja AVIin, joihin toimitusjohtaja on viime kuussa vastannut, tämä vastaus ei kuitenkaan tyydyttänyt AVIa eikä nepsy-vanhempia.

Neuropsykologiseen lääkinälliseen kuntoutukseen pääsy on vaikeaa. Kelan kuntoutukseen päästäkseen potilaalla pitää olla neuropsykologin lausunto. Siun sotella ei ole neuropsykologeja, mutta maksusitoumuksia ei ole myöskään myönnetty riittävästi yksityisille neuropsykologeille, jotta asiakas olisi saanut tarvittavan lausunnon Kelan kuntoutukseen.

Neuropsykologeista on Siun soten alueella huutava pula, kaksi psykologia on parhaillaan ~~Siun soten~~ ~~kaikki~~ pätevyitymässä neuropsykologeiksi, he valmistuvat kahden vuoden päästä, mutta se ei hyödytä vielä nepsy-lapsia ja -nuoria. Hoitoon pääsyn jonotusaika on useampi vuosi. Lasten psykiatrian polillakaan ei tällä hetkellä ole neuropsykologia, vaan psykologi ja hänen osaamisensa ei välttämättä riitä varsinkaan haastavimpiin tapauksiin.

Siun soten mukaan neuropsykologisia tutkimuksia kyllä ostetaan, mutta nepsyperheiden vanhempien mukaan läheteiden riittävää myöntämistä vältellään säästösyistä. Tämän seurauksena Kelan myöntämä oikea-aikainen neuropsykologinen kuntoutus jää saamatta. Monet vanhemmista joutuvat jäämään omaishoitajiksi ilman omaishoidon tukea, sillä omaishoidon tuen kriteerit on luotu ikäihmisten kotihoitoa ajatellen. eivätkä sovellu nepsyperheiden tilanteeseen. Usein omaishoidontuen hakemus hylätään ja tämä aiheuttaa muiden vaikeuksien lisäksi taloudellisia huolia.

Lakisääteisten tutkimusten puuttuessa on syytetty jopa lapsen kotioloja. Vanhemmat kuitenkin yrittävät hakea tukea ja apua saadakseen lapset/nuoret tukipalvelujen piiriin. Vanhemmat uupuvat ja silloin on jopa tarjottu ainoaksi ratkaisuksi lastensuojelun palveluita. Lapsen sijoitus on aina äärimmäinen ratkaisu ja sen pitäisi olla viimeinen keino. Sijoitus on tragedia perheelle ja kallista myös Siun sotelle. Oikea-aikainen ja riittävä nepsykuntoutus ja tuki perheelle olisi oikea ratkaisu.

Huolestamme on, kuinka paljon nepsy-lapsia ja -nuoria on jäänyt tuen ja avun ulkopuolelle Siun soten toimintamallin ja säästöpolitiikan vuoksi? Ennaltaehkäisevä toiminta vähentää asiakkaiden kärsimystä ja säästää myös kustannuksia. Hoitamaton nepsy-lapsi tai -nuori todennäköisemmin syrjäytyy.

SDP:n ja valtuustoryhmä
Me Vasemmistoliiton ~~valtuutetut~~ ja muut allekirjoittaneet esitämme, että Siun sote ryhtyy toimiin nepsy-lasten ja -nuorten tilanteen korjaamiseksi, että kaikki tarvitsevat saavat neuropsykologin lausunnon Kelan kuntoutukseen ja/tai muun tarvittavan tuen. Esitämme myös, että vanhemmat saavat tarvittaessa riittävän omaishoidon tuen.

*Elin Heenanen SDP:ö ja vasemmistoliiton ryhmäjä
Eeva Abell*

Leo Laakkonen

*Minna Dammberg
Salla Niska
Eija Mikkola*

Jari Turpainen SIN.

Maari Hakkarinen 75